

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1685/1
Podgorica, 13.10.2016. godine

Na osnovu čl. 139, 140, 141, 143, 144 i 145 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13) i člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03, 73/10 i 32/11), postupajući po prigovorima gospodina Tarzana Miloševića, političkog direktora političke partije „Demokratska partija socijalista“ (DPS), akta zavedena kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1534 od 27.09.2016.g. i 02-1581 od 28.09.2016.g., direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. **Prihvataju se prigovori**, gospodina Tarzana Miloševića, političkog direktora političke partije „Demokratska partija socijalista“ (DPS), (akta zavedena kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1534 od 27.09.2016.g. i 02-1581 od 28.09.2016.g.) i javnom preduzeću „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o. iz Podgorice, javnom emiteru opštih televizijskih programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1) i „Drugi program Televizije Crne Gore“ (TVCG2), izriče se upozorenje, kao upravno-nadzorna mjeru **zbog kršenja** člana 74 stav 2 al. 7) Zakona o elektronskim medijima, člana 52 Zakona o izboru odbornika i poslanika ("Sl. list Republike Crne Gore", br. 04/98, "Sl. list Crne Gore", br. 12/16), člana 5 Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016.g. (akt br. 01-4551-16 od 19.07.2016.god.) i tačke 7.1. izdatih odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01 i O-TV-J-02 od 25.01.2013. godine, povodom programske sadržaje emitovanog 26. septembra 2016. godine u periodu od 21:12:00 do 23:31:47 sati u emisiji „Debata“ na TVCG1 i povodom reprimiranog programske sadržaja, emisije „Debata“ na TVCG2, dana 27. septembra 2016. godine u periodu od 16:05:24 do 17:52:06 sati.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog nepoštovanja:
 - a. člana 74 stav 2 alineja 7 Zakona o elektronskim medijima, kojim je propisano da su u cilju ostvarivanja javnog interesa u oblasti informisanja, javni emiteri dužni da u vrijeme predizborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, obezbjeđuju ravnopravno predstavljanje političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaccene kandidature i izborne liste.
 - b. člana 52 Zakona o izboru odbornika i poslanika, a u vezi sa članom 55 stav 1 i 56 istog Zakona, kojim je propisano da su učesnici u predizbirnoj kampanji dužni da poštuju Ustav Crne Gore, zakone i kodekse profesionalne etike i obavezuju se na fer ponašanje, koje isključuje uvrede i klevete, kršenje pravila pristojnosti ili vrijeđanje osjećanja javnosti.
 - c. člana 5 Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016.g, kojim je propisano da će javni servis svim izbornim listama obezbijediti ravnopravan pristup na svojim programima, bez diskriminacije po bilo kom osnovu.
3. Javnom emiteru „Radio i Televizija Crna Gore“ d.o.o., nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa TVCG1 i TVCG2 sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim odobrenjima za emitovanje.
4. Javni emiter „Radio i Televizija Crna Gore“ d.o.o. dužan je da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima i članom 62 Zakona o izboru odbornika i poslanika, informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja objavi u programima TVCG1, u četvrtak 13.10.2016. g. u 21:00 čas u okviru informativne emisije „Debata“.
5. Agencija za elektronske medije upozorava da će svako ponovno kršenje odredbi iz tač. 1 ovog rješenja, rezultirati strožijim mjerama u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima.
6. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

7. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 27.09.2016. godine, Agenciji za elektronske medije dostavljen je prigovor gospodina Tarzana Miloševića, političkog direktora političke partije „Demokratska partija socijalista“ (DPS), na rad Javnog preduzeća „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: RTCG), kao javnog emitera opštег televizijskog programa TVCG1 (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1534 od 27.09.2016.g.).

Predmetni prigovor se odnosio na, kako navodi podnositac, „*povrede normi medijskog zakonodavstva kao opštih propisa, te Pravila predstavljanja Javnog servisa donijetih u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju RTCG o sadržini predizbornoj kampanji za parlamentarne izbore, kao posebnih normi koje propisuju postupanje prilikom predstavljanja političkih partija*“ u emisiji „Debata“ emitovanoj 26. septembra 2016. godine u okviru TVCG1, u kojoj se „*predstavnik Demokratskog fronta Marko Milačić na grub i uvrjedljiv način obratio gospodi Marti Šćepanović, predstavnici Demokratske partije socijalista, a potom joj predao metalne lisice, uz slanje neprimjerene poruke da njih treba predati predsjedniku njene partije, gospodinu Milu Đukanoviću*“.

Podnositac prigovora navodi da je „*Televizija Crne Gore 26.09.2016. godine, sa početkom u 21h, emitovala emisiju „DEBATA“, sa ciljem predstavljanja izbornih lista za redovne parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra o.g, sa temom Politički prioriteti, i konkretnim podtemama Vladavina prava i jačanje institucija; i Vaši politički prioriteti ako pobijedite na izborima*“. On ističe da kada je „*Marko Milačić, učesnik debate iz Demokratskog fronta, dobio 30 sekundi za završnu riječ, došlo je do grube povrede*“ gore pomenutih propisa, jer se „*predstavnik Demokratskog fronta Marko Milačić na grub i uvrjedljiv način obratio gospodi Marti Šćepanović, predstavnici Demokratske partije socijalista, a potom joj predao metalne lisice, uz slanje neprimjerene poruke da njih treba predati predsjedniku njene partije, gospodinu Milu Đukanoviću*. Podnositac prigovora je naveo da su „*na ovaj način povrijedene odredbe Zakona o elektronskim medijima ("Sl.list CG", br.46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16), te Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima ("Sl.list CG", br. 55/16)*“.

U prigovoru se naglašava da su „*u dokumentu upućenom svim političkim subjektima koji imaju pravo na predstavljanje kod Javnog servisa (RTCG), jasno predviđene procedure i pravila*“ i ukazuje na:

- „*Pravilo broj 1: Svi učesnici u debati su ravnopravni*“.
- „*Pravilo broj 9: Urednik/urednica debate ima pravo da isključi mikrofon učesniku koji se ne pridržava pravila debate*“.

Nadalje, podnositac prigovora ukazuje da je „*ovakav odnos Javnog servis (RTCG), uslovio:*

- *Evidentno neravnopravan položaj predstavnika Demokratske partije socijalista*
- *Izlazak iz definisanog političkog i pravnog okvira Debate*
- *Izostanak nužnog uredničkog intervencionizma, i reakcije voditelja ove emisije*
- *Prenošenje ambijenta ulice i destrukcije u Javni servis (RTCG)*,

što je, kako se navodi, „*dovelo do povrede standarda medijskog predstavljanja, potpune devalvacije kulture dijaloga, i potpunog obesmišljavanja učešća relevantnih političkih činilaca u jednoj ovako devastiranoj emisiji*“.

Podnositac prigovora se na kraju i osvrnuo „*da je incidentu u navedenoj emisiji prethodila i okolnost povrede Kućnog reda ..., jer je gospodin Milačić u zgradu Javnog servisa (RTCG), a potom i u Studio u kojem se održava Debata, unio nedozvoljeni metalni predmet - metalne lisice.*“

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) pokrenula je postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja javnog emitera na TVCG1 i sačinio nalaz dana 27.09.2016. godine (akt broj 02-1534/1 od 27.09.2016.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Službeni list Crne Gore", br. 35/11 i 7/16, u daljem tekstu: Pravilnik) i Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01, Agencija je direktoru i predsjedniku Savjeta RTCG dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da hitno dostave pisano izjašnjenje, jer predmetna tema i okolnosti koje su od javnog

značaja i interesa prevazilaze redovnu proceduru izjašnjenja emitera (akt broj 02-1534/2 i 02-1534/3 od 28.09.2016.god.).

Dana 28.09.2016. godine Agenciji je dostavljen i drugi prigovor gospodina Tarzana Miloševića, političkog direktora „Demokratska partija socijalista“ (DPS), na rad RTCG, kao javnog emitera opštег televizijskog programa TVCG2 (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1581 od 28.09.2016.g.).

I ovaj prigovor se odnosio, kako navodi podnositac na, „*povrede normi medijskog zakonodavstva kao opštih propisa, te Pravila predstavljanja Javnog servisa donijetih u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore, kao posebnih normi koje propisuju postupanje prilikom predstavljanja političkih partija*“ u reprizi emisije „Debata“ emitovanoj 27. septembra 2016. godine u okviru TVCG2 u periodu od 16:05:24 do 17:52:06 sati, u kojoj je, kao se navodi „*ponovnim emitovanjem emisije 'Debata', došlo do grube povrede prava građana koji su finansirani TVCG kao javnog servisa, i uzmemiravanja ukupne javnosti, na način što se urednički tim oglušio o stavove Savjeta iznijete u saopštenju, pa je ponovo došlo do prenošenja ambijenta ulice i opšte destrukcije u Javni servis (RTCG)*“.

Podnositac prigovora navodi da se „*na ovaj način potpuno obesmišjava učešće relevantnih političkih činilaca u političkom predstavljanju kod Javnog servisa, a istovremeno se krše svi oni međunarodni standardi u oblasti slobode medija koje smo kao država, na temelju ustavnih principa, dužni da primjenjujemo po principu bezuslovne adopcije međunarodnog prava*“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je ponovno pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja javnog emitera TVCG2 i sačinio nalaz dana 28.09.2016. godine (akt broj 05-1581/1 od 28.09.2016.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-02, Agencija je direktoru i predsjedniku Savjeta emitera dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da hitno dostave pisano izjašnjenje, jer predmetna tema i okolnosti koje su od javnog značaja i interesa prevazilaze redovnu proceduru izjašnjenja emitera (akt broj 02-1581/2 i 02-1581/3 od 29.09.2016.god.).

Dana 05.10.2016.g. predsjednik Savjeta Javnog preuzeća „Radio i Televizija Crne Gore“ (u daljem tekstu: predsjednik Savjeta RTCG) dostavio je Agenciji pisano izjašnjenje br. 01-5761-16 od 05.10.2016.g. (akt zaveden pod br. 02-1534/5 od 05.10.2016.god.) u kojem se navodi „*da je Savjet RTCG na sjednici koja je održana u utorak, 4.10.2016. godine, razmotrio Izvještaj Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca br.01-5723/16, od 3.10.2016. godine i donio sledeće Preporuke:*

- *Savjet RTCG je odbio prigovor gledaoca (koji se odnosi na premijerno/direktno emitovanje „Debate“), jer nije došlo do kršenja Programskega principa i profesionalnih standarda RTCG kao ni Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. godine.*
- *Savjet RTCG će izvršiti hitne dopune Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. Godine, kako bi se u ovaj dokument unio spisak dozvoljenih rekvizita u predizbornim debatama.*

Kao sastavni dio izjašnjenja dostavljen je Izvještaj Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca (u daljem tekstu: Izvještaj), akt br. 01-5723/16 od 03.10.2016.g., sa sjednice održane 29. septembra 2016. god. U izvještaju se navodi da je „*povod za dostavljanje prigovora bilo korišćenje rekvizita u nastupu jednog od učesnika predizborne debate održane na TVCG 26.09.2016*“. Takođe se ukazuje da „*u skladu sa Poslovnikom Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca upućen je poziv uredničkom timu da prisustvuju sjednici Komisije ili da se izjasne pisanim putem o eventualnom kršenju programskega principa i standarda*“. Izvještajem se konstatiše da je „*pisani odgovor na prigovor dostavio urednički tim kao i voditelj emisije 'Debata'*“.

Urednički tim RTCG, kako se navodi u Izvještaju, saopšto je da „*povodom prigovora DPS smatra da nijes doprinijeli incidentnoj situaciji u emisiji Debata. Voditelj svojim ponašanjem niti je doprinio, niti je mogao spriječiti nastali incident, budući da je vinovnika incidenta mogao samo usmeno upozoriti, što je i učinio. TVCG sa žaljenjem konstatiše da se atmosfera iz parlamenta i ukupnog političkog života, ne njihovom zaslugom, prenijela i u njihov studio.*“

Takođe, voditelj emisije „Debata“ u svom izjašnjenju navodi da je „*u emisiji Debata, koja je emitovana 26.09.2016.godine, posao voditelja odradio na profesionalan i jedini mogući način*“, navodeći da je „*sama Debata imala normalan i za naše prilike uobičajeni tok do momenta kada je predstavnik DF-a Marko Milačić, ustao i krenuo*“.

ka predstavnici DPS-a Marti Šćepanović, što pravilima 'Debate' nije zabranjeno". On ukazuje da bi u slučaju njegove reakcije da na fizički način sprječi Milačića "došlo do velikog incidenta, što je možda i priželjkivano na nekim adresama", ali je kako se navodi odlučio da ostane na svom mjestu i verbalno upozori Milačića na neprimjereno ponašanje. Takođe, navodi da gospodinu Milačiću mikrofon nije mogao biti isključen, „jer u svom izlaganju nije bilo elemenata kojim krši pravila Debate". Na kraju konstatuje da su „uličararsku atmosferu, kako navode u DPS-u, u svakodnevni život unijeli upravo političari svojim djelovanjem u Skupštini, što tamošnje strukture takođe nijesu uspjele da preduprijede, pa ne vidi razlog za čuđenje sto se nešto slično može desiti i na Javnom servisu."

Nadalje, Komisija je nakon „upoznavanja" sa prigovorom, odgovorom uredničkog tima i voditelja predmetne emisije, a pozivajući se na član 3 Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizbome kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. godine, zaključila:

- „Nastup učesnika u predizbomoj debati nije sadržao elemente propisane članom 3 Pravila";
- „Intervencija voditelja debate zbog upotrebe rekvizita (lisice) je mogla da uslijedi u pravcu pozivanja učesnika da doprinesu što korektnijoj atmosferi ali je potrebno imati na umu činjenicu da postojeća Pravila ne sadrže spisak dozvoljenih rekvizita koji se mogu koristiti u debatnoj emisiji";
- „Pravilima nije zabranjeno ni ustajanje učesnika i njihova direktna komunikacija odnosno dostavljanje određenih materijala i sl. Intervencija voditelja i pozivanje učesnika da se vrati na svoje mjesto je bila primjerena i jedina moguća u ovoj situaciji";
- „U ovom slučaju nije bila ugrožena ravnopravnost učesnika u debati a nije bilo osnova da se isključi mikrofon učesniku koji je koristio rekvizite jer nije povrijedio odredbe iz člana 3 Pravila. Učesnici u debati su slobodni da u skladu sa svojim uvjerenjima iznose stavove u odnosu na političku i društvenu situaciju".

Nadalje, Komisija je dala preporuke Savjetu RTCG, koje je usvojio, a iste su naprijed navedene.

Takođe, dana 05.10.2016.g. predsjednik Savjeta RTCG je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje br. 01-5762-16 od 05.10.2016.g. (akt zaveden pod br. 02-1581/5 od 05.10.2016.god.) u kojem se navodi „da je Savjet RTCG na sjednici koja je održana u utorak, 04.10.2016. godine, razmotrio Izvještaj Komisije br.01-5724/16, od 3.10.2016. godine i donio sledeću Preporuku:

- *Savjet RTCG je odbio prigovor gledaoca (koji se odnosi na repriziranje „Debate") jer nije došlo do kršenja Programskega principa i profesionalnih standarda RTCG, kao ni Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. godine.*

Kao sastavni dio izjašnjenja dostavljen je Izvještaj Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca (u daljem tekstu: Izvještaj), akt br. 01-5724/16 od 03.10.2016.g., sa sjednice održane 29. septembra 2016. god. Naime, u izvještaju se navodi da je „povod za dostavljanje prigovora bilo repriziranje Debate održane na TVCG 26.09.2016. u kojoj je korišćen rekvizit u nastupu jednog od učesnika". Takođe se ukazuje da je „u skladu sa Poslovnikom Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca upućen poziv uredničkom timu da prisustvuju sjednici Komisije ili se izjasne pisanim putem o eventualnom kršenju programskega principa i standarda", kao i da je isti dostavio „pisani odgovor".

Urednički tim RTCG, kao se navodi u Izvještaju, u saopštenju je naglasio da „kada je riječ o repriznom emitovanju, takođe, smatra da je prigovor neosnovan budući da sporni sadržaj nije emitovan.“

Nadalje, Komisija je nakon „upoznavanja" sa prigovorom i odgovorom uredničkog tima zaključila:

- „Repriziranje emisije 'Debata' nije bilo predviđeno programskom šemom jer se ovakvog tipa emisije ne repriziraju. Usljed greške u planiranju i realizaciji programa, repriziran je sadržaj koji je prekinut prije kraja emisije u momentu kada je urednički tim uočio grešku. Sadržaj koji osporava podnositelj prigovora nije ni emitovan.
- *U ovom slučaju nije došlo do kršenja Programskega principa i profesionalnih standarda RTCG, Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016. godine kao ni Zakona o elektronskim medijima.*

Komisija je dala preporuku Savjetu RTCG, koju je usvojio, a ista je naprijed navedena.

Agencija za elektronske medije je nakon detaljnog pregleda utvrdila da se oba prigovora zasnivaju na sličnom činjeničnom stanju, kao i na istom pravnom osnovu, i da je Agencija stvarno nadležna u pogledu

navedenih predmeta. Imajući u vidu navedeno, Agencija je zaključkom spojila predmete i u nastavku vodi jedinstveni postupak (akt br. 02-1685 od 10.10.2016.g.).

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanih sadržaja, Agencija za elektronske medije konstataje sljedeće:

- Dana 26. septembra 2016. godine RTCG je u programu TVCG1 u periodu od 21:12:00 do 23:31:47 sati emitovao emisiju „Debata“, posvećenu predstavljanju stavova učesnika u predizbornoj kampanji na temu „Politčki prioriteti: (1) vladavina prava i jačanje institucija, (2) vaši prioriteti u ovoj oblasti ako pobijedite na izborima“.

U skladu sa pravilima debate, prema kojima je, na kraju, svaki učesnik imao 30 sekundi za završnu riječ, emisija sadrži izlaganje predstavnika Demokratskog fronta Marka Milačića, sljedeće sadržine (transkript):

23:27:24 sati

TON – Marko Milačić – DF: U ime ljubavi prema Crnoj Gori i u ime pravde, nikako revanšizma, želim da ovom prilikom ne šaljem poruku, već direktno poklon šefu režima Milu Đukanoviću, a to su lisice iz Spuža. Jer će upravo ovo biti ono što čeka njega i njegove prijatelje tajkune i kumove, neposredno nakon izbora 16. oktobra. Ovo će biti mali poklon za Mila Đukanovića, ali vjerujte mi veliki za Crnu Goru, koju želimo da oslobođimo i zbog toga zaokružite broj 13, broj Ustanka.

TON - Zoran Leković - voditelj: Gospodine Sijariću, vaših 30 sekundi. Izvolite.

TON – Marko Milačić – DF: (ustaje i kreće prema predstavnici DPS-a) Da predam lisice...

TON - Zoran Leković - voditelj: Ja Vas molim, gospodine Milačiću. Gospodine Milačiću, molim Vas da se vratite na svoje mjesto.

(Marko Milačić ostavlja lisice ispred predstavnice DPS-a Marte Šćepanović)

TON - Zoran Leković - voditelj: Gospodine Milačiću, nadam se da znate da je ovo kršenje pravila ove debate, a o tome ćemo kasnije.

23:30:23 sati

Ton - Marta Šćepanović - DPS: Zaslужujem da Vam se obratim, jer ste trebali da upozorite gospodina koga su jedva primili na listu Fronta da svoje ulične performanse ostavi za ulicu.

TON - Zoran Leković - voditelj: Samo malo, molim Vas.

TON - Marta Šćepanović - DPS: Da svoje ulične performanse... Jer je navikao samo na ulicu, da ostavi na ulici.

TON - Zoran Leković - voditelj: Znate da je ovo kršenje pravila.

TON – Marko Milačić – DF: Tamo je narod, na ulici, a narod će da vam sudi.

TON - Zoran Leković - voditelj: Molim vas, ja sam rekao da je ovo kršenje pravila, a to je ono što ja mogu da kažem. Ja nisam ni obezbjeđenje, ni radnik obezbjeđenja, ni neko ko bi trebao da primjenjuje silu. Ja sam se nadao tome da ćemo ovo na demokratski način da riješimo. Ja sam rekao da je to kršenje pravila, to je ono što je u mom domenu, ostalo treba da rješavaju nadležne institucije i odbori.

- Dana 27. septembra 2016. godine RTCG je u okviru TVCG2 u periodu od 16:05:24 do 17:52:06 sati emitovao reprizu emisije „Debata“ u skraćenoj verziji. Naime, reprizirani programski sadržaj emitovan je u trajanju od 1 sat 46 minuta 42 sekunde. Budući da je premijerna emisija, trajala 2 sata 19 minuta i 47 sekundi, može se konstatovati da emisija „Debata“ nije reprizirana u cijelosti i da repriza nije sadržala sporne elemente koji su predmet prigovora, kao i da je bila kraća za 33 minuta.
- članom 74 stav 2 al. 7) Zakona o elektronskim medijima propisano je da su, u cilju ostvarivanja javnog interesa u oblasti informisanja, javni emiteri dužni da u vrijeme predizborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, obezbjeđuju ravnopravno predstavljanje političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaćene kandidature i izborne liste.
- članom 52 Zakona o izboru odbornika i poslanika, propisano je da su učesnici u predizbornoj kampanji dužni da poštuju Ustav Crne Gore, zakone i kodekse profesionalne etike i obavezuju se na fer ponašanje, koje isključuje uvrede i klevete, kršenje pravila pristojnosti ili vrijedanje osjećanja javnosti.
- članom 5 Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016.g, propisano je da će javni servis svim izbornim listama obezbijediti ravnopravan

pristup na svojim programima, bez diskriminacije po bilo kom osnovu.

- Pravilnikom o programskim standardima u elektronskim medijima ("Službeni list Crne Gore", br. 35/11 i 7/16) u članu 5 je propisano da su emiteri odgovorni za sve objavljene sadržaje, kao i za profesionalne aktivnosti lica koja su zaposlena u njima.
- Savjet RTCG je donio „Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016.g.“(akt br. 01-4551-16 od 19.07.2016.god.), saglasno čl. 55 st. 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika.

Članom 3 Pravila je predviđeno da u svojim izvještajima i prikazima RTCG neće objavljivati izjave i druge sadržaje kojima se ... iskazuje ... diskriminacija po osnovu ... političkog ili drugog mišljenja. Istim članom je propisano i da prihvatanjem nastupa na Javnom servisu, predstavnici svake izborne liste preuzimaju obavezu da će poštovati državu Crnu Goru i da neće govoriti sadržaje kojima se iskazuje mržnja i diskriminacija, kao što je navedeno u prethodnom stavu, kao i da je RTCG dužna da interveniše na svako izlaganje kojim se ne poštuje preuzeta obaveza.

Članom 5 Pravila predviđeno je da će javni servis svim izbornim listama obezbijediti ravnopravan pristup na svojim programima, bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao i da će primjenjivati jednake kriterijume za sve ispoljene stavove i neće svojim programskim sadržajima promovisati sopstvene stavove o učesnicima predizborne kampanje.

- Članom 14 Pravila je propisano da će RTCG u formi debatne emisije na Radiju i TV omogućiti suočavanje izbornih lista.
- Kako se prigovorom ukazuje na odgovornost RTCG za kršenje Zakona o elektronskim medijima, prilikom sagledavanja da li je došlo do kršenja istog mora se utvrditi da li je emiter ili njegov predstavnik (voditelj emisije) učinio ili propustio da učini nešto čime je omogućio ili podsticao prenošenje ili širenje neprimjerenih sadržaja odnosno poruka učesnika u predizbirnoj kampanji.
- Izjava predstavnika Demokratskog fronta Marka Milačića, koja je predmet prigovora, data je u sklopu njegovog 30-sekundnog iznošenja završne riječi na kraju „Debate“ i praćena je ustajanjem i ostavljanjem lisica ispred predstavnice DPS.
- Voditelj emisije nije reagovao u toku izlaganja M. Milačića (dok je on pokazivao lisice), već samo nakon što je M. Milačić ustao sa svog mjesta. Tada ga je pozvao da se vrati na svoje mjesto i u nekoliko navrata ukazao da njegov gest predstavlja kršenje pravila debate. Dakle, voditelj nije reagovao kad je video da M. Milačić pokazuje lisice i nije skrenuo pažnju da je samo pokazivanje "predmeta", čija je namjena lišenje slobode, predstavlja kršenje pravila debate.
- Uočavajući nepotpunost navedenih Pravila Savjet RTCG je ista korigovao nakon prijema prigovora.
- Može se govoriti da je postojao propust voditelja, jer je izostala adekvatna reakcija na postupak M. Milačića. Kasnije, ponavljanjem da se radi o kršenju pravila debate, jasno je iznesen stav emitera/voditelja po tom osnovu, ali se može steći utisak da se to mišljenje odnosi samo na postupak ustajanja sa mjesta i postavljanja lisica pred predstavnicom DPS-a. Treba imati u vidu jasnu razliku između odgovornosti autora poruke, s jedne strane, i odgovornosti medija i medijskih poslenika koji doprinose njihovom prenošenju ili širenju u okviru svog zadatka da prenose informacije i ideje o pitanjima od javnog interesa, s druge strane. Dakle, treba imati u vidu da li je predstavnik medija na bilo koji način doprinio nepristrasnom ili neravnopravnom tretmanu svih učesnika u debati. Vrlo je važno razlikovati da li poruka ili gest potiču od predstavnika političke partije (autor) ili predstavnika medija, odnosno da li se ponašanje voditelja može shvatiti kao posljedica stavova novinara, a ne samo moderiranja debate uz poštovanje dogovorenih pravila.
- Ovdje se radi o slučaju da se dovodi u pitanje ponašanje medija zato što nije osudio „ponašenje“ učesnika debate. To se može zaključiti na osnovu izjave predstavnice DPS-a koja glasi: „Zaslужujem da Vam se obratim, jer ste trebali da upozorite gospodina da svoje ulične performanse ostavi za ulicu.“
- Voditelj je svojim višestrukim izjavama jasno stavio do znanja da gest M. Milačića predstavlja kršenja pravila, ali je propustio da iskoristi mogućnosti koja mu je stojala na raspolaganju, a to je da prije nastavka emisije ukaže na kršenje pravila debate. Voditelj emisije je morao biti svjestan toga, pa samim tim se može govoriti o odgovornosti medija za moguće kršenje uslova ravnopravnosti predstavljanja učesnika u predizbirnoj kampanji.
- Treba imati u vidu ulogu medija u predstavljanju podnosioca izbornih lista (njihovih programa i aktivnosti), kao i pravo javnosti da prima takve informacije i ideje. U tom cilju, Agencija pri donošenju odluke po predmetnom prigovoru treba da cijeni jasnu razliku između odgovornosti autora poruke (i

gesta), s jedne strane, i odgovornosti medija i medijskih poslenika koji doprinose njenom predstavljanju i širenju u okviru svog zadatka da prenose informacije i ideje o pitanjima od javnog interesa, s druge strane.

- Konačno Agencija za elektronske medije konstatuje da izjava M.Milačića predstavlja političku poruku učesnika predizborne kampanje koju je iznio u toku posebno organizovane debate i vremena na koje je imao pravo. Na iznošenje takve poruke ima pravo, a pravo da čuju imaju i gledaoci javnog servisa, u okviru njihovog prava na informisanje. Bilo kakvo ograničavanje iznošenja takve izjave (poruke) bilo bi suprotno obavezi javnog servisa da obezbijedi ravnopravno predstavljanje učesnika u predizbornu kampanji. Jer, koliko god ta poruka bila provokativna i tendenciozna, pa i šokirajuća, ona govori o stavovima političkog subjekta kojeg autor izjave predstavlja. Korišćenjem mogućnosti da isključi mikrofon u toku iznošenja ove poruke emiter bi upravo ugrozio njegovu ravnopravnost u debati i na pristrastan način uskratio, kako njegovo pravo da iznese svoju poruku, tako i pravo javnosti da je čuje. Međutim, iznešenim stavovima, postupcima i neovlašćeno unešenim predmetom učesnik u debati ne smije da ugrozi prava drugih, a uslove za poštovanje takvih prava dužan je da obezbijedi emiter. To u ovom slučaju nije obezbijeđeno pa je ugroženo zakonom i podzakonskim aktima ustanovljeno pravo jednog učesnika u „Debati“.
- Dakle, donošenjem Pravila predstavljanja u predizboroj kampanji koji ne sadrže jasne i razrađene odredbe o pravilima ponašanja prije i u toku emisija, posebno onih koje se direktno emituju, emiter je propustio da propiše uslove koji će zaista obezbijediti ravnopravne uslove za predstavljanje programa, uz maksimalno eliminisanje mogućnosti zloupotrebe slobode izražavanja i prava na predstavljanje posredstvom javnog servisa. Pa se to ne može usmjeriti na individualnu odgovornost voditelja emisije.
- Emitovanjem reprize „Debate“ narednog dana u Programu TVCG2, mimo programske šeme i pravila predstavljanja, emiter je dodatno ugrozio ravnopravnost predstavljanja učesnika u predizboroj kampanji. Naime, iako to nije bilo predviđeno po programskoj šemi, a ni Pravilima predstavljanja RTCG, emiter je odlučio da na sasvim drugom TV programu čiji je takođe emiter, reprizira sporni sadržaj i isto tako bez najave i obrazloženja isti prekine. Ne može se prihvati opravdanje da je time izbjegnuto emitovanje spornog dijela „Debate“. Upravo je takvim postupkom potvrđeno odsustvo profesionalnog i odgovornog odnosa nacionalnog javnog emitera prema svim učesnicima u predizboroj kampanji čiji predstavnici su uzeli učešće u spornoj „Debati“. Neki od njih su dobili šansu da se njihovo predstavljanje čuje i vidi još jednom, dok je jedan dio njih bio uskraćen za tu mogućnost.
- Imajući u vidu značaj efikasnog i blagovremenog reagovanja javnog servisa na prigovore vezane za kršenje oglašavanja i predstavljanja u vrijeme predizborne kampanje, Agencija za elektronske medije smatra da je emiter propustio da se organizuje na adekvatan način. Naime, umjesto što se ovim prigovorima bavi Komisija za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca, Agencija smatra da prigovore vezane za predstavljanje u toku predizborne kampanje treba da razmatra, po hitnoj proceduri, Savjet RTCG. Zbog toga smatra neosnovanim prigovore predstavnika Komisije za predstavke i prigovore RTCG da ove prigovore treba razmatrati u rokovima koje propisuje standardna procedura propisana Zakonom o upravnom postupku.

Agencija za elektronske medije konstatuje da je opravdan prigovor da je RTCG prekršio obavezu propisanu Zakonom o elektronskim medijima da, u cilju ostvarivanja javnog interesa u oblasti informisanja, u vrijeme predizborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, obezbijedi ravnopravno predstavljanje političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaćene kandidature i izborne liste. On nije, u skladu sa članom 5 Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016.g., obezbijedio ravnopravan pristup na svojim programima, bez diskriminacije po bilo kom osnovu.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tač. 7.1 izdatih odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01 i O-TV-J-02 od 25.01.2013. godine i članu 5 Pravilnika, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je RTCG objavljinjem spornog programskog sadržaja i njegovim repriziranjem, prekršio čl. 74 stav 2 al. 7) Zakona o elektronskim medijima, člana 52 Zakona o izboru odbornika i poslanika i član 5 Pravila o izvještavanju RTCG o sadržini predizborne kampanje za parlamentarne izbore koji će se održati 16. oktobra 2016.g.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140, 141, 143, 144 i 145. Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa "TVC G1" i „TVC G2“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim odobrenjima za emitovanje.

Prilikom izricanja upravno-nadzorne mjere, direktor Agencije je imao u vidu da je izrečena mjera srazmjerna prirodi i težini prekršaja, kao i da se može očekivati da će upozorenje biti dovoljno da emiter ubuduće ne ponovi protivpravno ponašanje.

Emiter je posebno upozoren da će svako eventualno buduće kršenje odredbi iz tač. 1 ovog Rješenja, rezultirati strožijim mjerama, u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima i članom 62 Zakona o izboru odbornika i poslanika izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu, u okviru informativne emisije u četvrtak 13.10.2016. g. u 21:00 čas u okviru informativne emisije „Debata“.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Direktor javnog preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“
- Predsjednik Savjeta „Radio i Televizija Crne Gore“
- Tarzan Miošević, politički direktor političke partije DPS, podnositelj prigovora
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

